

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Leaving Certificate 2025

Marking Scheme

Czech

Higher Level

Note to teachers and students on the use of published marking schemes

Marking schemes published by the State Examinations Commission are not intended to be standalone documents. They are an essential resource for examiners who receive training in the correct interpretation and application of the scheme. This training involves, among other things, marking samples of student work and discussing the marks awarded, so as to clarify the correct application of the scheme. The work of examiners is subsequently monitored by Advising Examiners to ensure consistent and accurate application of the marking scheme. This process is overseen by the Chief Examiner, usually assisted by a Chief Advising Examiner. The Chief Examiner is the final authority regarding whether or not the marking scheme has been correctly applied to any piece of candidate work.

Marking schemes are working documents. While a draft marking scheme is prepared in advance of the examination, the scheme is not finalised until examiners have applied it to candidates' work and the feedback from all examiners has been collated and considered in light of the full range of responses of candidates, the overall level of difficulty of the examination and the need to maintain consistency in standards from year to year. This published document contains the finalised scheme, as it was applied to all candidates' work.

In the case of marking schemes that include model solutions or answers, it should be noted that these are not intended to be exhaustive. Variations and alternatives may also be acceptable. Examiners must consider all answers on their merits, and will have consulted with their Advising Examiners when in doubt.

Future Marking Schemes

Assumptions about future marking schemes on the basis of past schemes should be avoided. While the underlying assessment principles remain the same, the details of the marking of a particular type of question may change in the context of the contribution of that question to the overall examination in a given year. The Chief Examiner in any given year has the responsibility to determine how best to ensure the fair and accurate assessment of candidates' work and to ensure consistency in the standard of the assessment from year to year. Accordingly, aspects of the structure, detail and application of the marking scheme for a particular examination are subject to change from one year to the next without notice.

Annotations used in marking

Symbol	Name	Use
	Tick	Correct element
	H wavy (error)	Error
	V wavy (additional page)	Additional page (at bottom of page)
MMS	Modified Marking Scheme	To identify a Reasonable Accommodations script

Část 1

1. Vysvětlete vlastními slovy:

a) „gramotnost“ – základní gramotností je schopnost číst a psát, identifikovat písmena a spojovat je ve slova. V článku je použito ve smyslu finančním, tedy jako schopnost rozumět finančním záležitostem.

b) „kapesné“ – peníze, které můžou na základě svého uvážení dávat rodiče anebo i prarodiče dětem. Můžou jim je dávat pravidelně (třeba týdně, měsíčně) i nepravidelně. Částky jsou závislé na možnostech domácností. Díky kapesnému se děti můžou začít učit hospodařit ještě v době, kdy si samy nemohou vydělávat.

c) „koordinátor“ – někdo, kdo řídí určitou akci, projekt nebo případně skupinu lidí, aby všechno správně fungovalo.

d) „distanční vzdělávání“ – multimediální forma řízeného samostatného studia, které je koordinováno vzdělávací institucí a v němž jsou vyučující v průběhu vzdělávání trvale nebo převážně fyzicky odděleni od vzdělávaných.

e) „vzdělávací mezera“ – nedostatek ve vzdělávání, chybějící obsah vzdělání, zejména se to týká nových technologií a obsahu, které doteď nebyly ve vzdělávání pokryty.

2. Co je to „růžová daň“ a jaký je její příklad, uvedený v článku? [5 bodů]

Růžová daň je založená na tom, že ženy přikládají některým věcem vyšší hodnotu, což si obchodníci uvědomují, a tak jim tyto produkty či služby nacení. Něco, co je specificky určené pro ženy, může být bezdůvodně dražší než ta samá věc určená pro muže. Například, muže vyjde běžné ostříhání asi na stokorunu, ženy za něj zaplatí až pětkrát vyšší cenu.

3. Jaký je hlavní cíl projektu ve vztahu k rodinám studentů? [5 bodů]

Finanční gramotnost je úzce propojena s tím, co děti přebírají z rodiny. Když rodina nezvládá finance dobře, potom na tom ani dítě není dobře. Autoři projektu doufají, že jejich aktivita bude mít pozitivní vliv na to, jak mladí lidé nakládají penězi. A že se tím zvýší i finanční gramotnost v rodinách díky vědomostem, které žáci přinesou z výuky domu.

4. Na základě textu a vašeho názoru uveďte, proč studenti finanční gramotnost označili dokonce za důležitější než schopnost řešit problémy či mluvit cizím jazykem.

[5 bodů]

Studenti si myslí, že by je škola měla naučit zacházet s penězi, vnímají, že schopnost správně nakládat s penězi je důležitá. Vetší význam tomu zřejmě přikládají proto, že jim to přijde důležitější pro praktický život.

Vyjádřete vlastní názor, vlastní zkušenost.

5. Jak se organizátorům projektu podařilo získat zájem studentů? Myslíte si, že je dobrý nápad začlenit finanční gramotnost do jiných školních předmětů, nebo by měla být samostatným předmětem? Uveďte svůj názor na základě textu a vašich zkušeností.

[5 bodů]

Autorka projektu chápala, že je důležité projekt podat v jazyce srozumitelném teenagerům, takže se snažili v projektu používat jazyk mladých. Z obavy, aby to nebylo trapné, si to nechali zkontrolovat, příslušníky mladé generace, vlastními dětmi, dětmi příbuzných nebo kolegů.

Prostor pro vlastní názor, vlastní zkušenost, souhlas (vážný problém, že to není součástí školní výuky, protože je velmi důležité znát finanční triky a naučit se, jak pracovat s penězi) – nesouhlas (předmět nemá žádnou váhu a neměl by se učit ve škole).

6. Na základě čtení textu a vašeho názoru diskutujte, jak jsou média a finanční gramotnost propojeny.

[5 bodů]

Body, které by neměly v odpovědi chybět:

- Propojení finanční a mediální gramotnosti, kritického myšlení a čtenářské gramotnosti
- Měl by se tento předmět učit ve školách, pokud ano, tak jak by měl být vyučován
- Ovlivnění médií ve finančním rozhodování (influenceři apod.)
- Vlastní vysvětlení: vlastními slovy, bez opsání frází z textu
- Vlastní zkušenost.

Část 2

[30 bodů]

Na základě textu napište komentář o 100-150 slovech, ve kterém vyjádříte svůj vlastní názor, na toto tvrzení:

„My lidé vždycky potřebujeme někam patřit a často máme nějaký vzor...“

Část 3

[40 bodů]

Napište esej (minimum 300 slov) na jedno z následujících témat:

1. „Peníze jsou dobrý sluha, ale špatný pán. *(Francis Bacon)*

nebo

2. „Všichni lidé jsou si rovni, ať jsou jakéhokoli stavu, pohlaví nebo věku.
(Jan Amos Komenský)

Jasně psaná kompozice, odpovídající tématu, se souvisle organizovanými myšlenkami, srozumitelným záměrem a rozumným vyjadřováním.

